

dopravu stále stoupá. Pojednáním o vlivu trestního rozsudku na civilní spor končí text této knihy, jež bude nepostradatelnou pomůckou pro každého praktického právníka.

D E N Í K.

I. sjezdem právníků států slovanských v Bratislavě 8.—10. IX. 1933 má býti dán základ k vybudování trvalého pracovního sdružení, jehož vedoucí ideou bude nový duševní slavismus, jak jej vyjádřil ve své přednášce ve Varšavě hlav. taj. sjezdu: »Spolupráce právníků ze států slovanských, bez rozdílu národností, vyznání a rasy, proniknutá občanskou snášenlivostí, mezistátním dorozuměním a slovanskou pracovní pílí a vytrvalostí.« — Řádnými členy budou právníci ze států slovanských bez rozdílu národnosti, jazyka, rasy a právníci Slované, působící ve státech mimoslovanských, zvláště právníci ruské emigrace, kteří budou vítanými příbuznými tlumočníky a pracovními spojkami mezi tímto stálým pracovním sdružením právníků ze států slovanských a právníky toho kterého státu mimoslovanského, v kterém emigranti působí. Ostatní právníci budou hostmi a vřele vítanými spolupracovníky. Ze států neslovanských dosud se přihlásili právníci z Rakouska, Řecka, Italie, Francie a Belgie. — Sjezd jest pořádán bez státních a veřejných subvencí, vlastními prostředky právníků ze států slovanských a bude proto výlučně sjezdem pracovním s vyloučením okázalých reprezentačních společenských příležitostí. Na tom se jednomyslně usnesly pořadatelské výbory polské, československé, jugoslávské a bulharské. Jestli některé společenské složky budou chtít prokázati účastníkům a hostům sjezdu svoje pohostinství, bude přijato jedině takové, které jest úměrné dnešní hospodářské tísní a odpovídá příkazu doby »U s k r o m n i s e a š e t ř í«. Proto krajinský výbor země slovenské uspořádá dne 8. září t. r. jenom slavnostní představení Smetanovy opery »Prodaná nevěsta«, spolky slovanské vzájemnosti v Bratislavě dne 9. září v Redoutě »Slovanskou veselici«, město Bratislava dne 10. září za účinného přispění vinohradníků z Bratislavy a okolí tradiční slovenské »Vinobraní«. — Sjezd nebude přeložen z Bratislavy do Tater, poněvadž ho tam nelze úspěšně technicky organisovati a bude se proto konati v Bratislavě. Sjezdové dny v Bratislavě (od 8.—10. IX. 1933) budou těsně předcházeti slavnostem 250letého výročí osvobození Vídně od Turků polským králem Janem III. Sobieským, kde započnou dne 12. a končí dne 14. IX. 1933. Zahraniční účastníci sjezdu obdrží zdarma visa československá s platností od 28. VIII. do 30. IX. 1933. Vláda republiky Polské povolila účastníkům slavností Sobieského ve Vídni 15.000 bezplatných zahraničních pasů. — Při sjezdu uctí ministerstvo školství a národní osvěty v Praze památku velkého

buditele slovenského Svätozára Hurbana Vajanského pamětní deskou, která bude pod patronací akademického senátu university Komenského v Bratislavě umístěna na budově právnické fakulty, kde Hurban Vajanský studoval práva v letech 1867 až 1870. Tato mimořádná slavnost bude významným bodem sjezdového programu dne 8. IX. 1933.

O osnově nového trestního řádu v sovětském Rusku referuje doc. G. S m i r n o v v dvojčísle Sborníku věd právních a státních (ročník XXXIII., č. 1—2). Na rozdíl od platného trestního řádu z r. 1923, jenž jest kompromisem »mezi ideami liberálně buržoasního práva a úkolem soudu býti nástrojem třídního potlačení nepřátel proletářské revoluce«, jest osnova již nekompromisním nástrojem boje s třídními nepřáteli a proto především odstraňuje řadu formálně právních garancí a zachovává jiné jen potud, pokud pomáhají uskutečnit úkoly, jež má před sebou proletářský soud. Prvním úkolem orgánů sovětské justice jest zjistiti, stojí-li před nimi »třídní nepřítel« nebo »pracující«. S prvním třeba jednati »drsně a tvrdě«. Mezi jinými důvody, vylučujícími trestní stíhání, uvádí osnova též okolnost, že nejde o jednání třídně nebezpečné nebo že jednání této povahy pozbylo. Vyšetřování koná jen výjimečně vyšetřující soudce, který jest podřízen prokurátorovi. Pravidelně je koná policie, úřad politické správy nebo prokurátor sám. Při vynesení rozsudku má se soud řídit nejen platnými zákony, ale i »všeobecnou politikou proletářského státu«. Soudcové jsou odvislí od vlády. Zásada obžalovací je omezena, za to zásada veřejnosti je rozšířena zejména i na řízení přípravné, v němž se vyskytují reminiscence na nejprimitivnější formu přípravného vyšetřování, kdy hlas lidu a jeho nepříznivý úsudek o podezřelých osobách v trestním řízení rozhodovaly. Zásada třídní justice jeví se též v zdůrazňování povinnosti příslušných orgánů zjistiti, v jaké míře jest pachatel i jeho čin nebezpeční pro diktaturu proletariátu a pro vymoženosti proletářské revoluce. Z pravidel o věcné příslušnosti soudů vysvítá, že zásada »nikdo nesmí býti odňat svému zákonnému soudci« neplatí, nýbrž že vláda vždy může zvoliti soud, který je jí nejvhodnější. Státní zástupce, jenž v přípravném řízení má postavení dominující, jest zároveň strážcem zákona kontrolujícím soud. Předpisy o vzájemném poměru veřejného žalobce a soudu mají umožniti, aby vždy a podle možnosti co nejrychleji soud rozhodl tak, jak tomu chce vláda. Případně charakterisuje Smirnov osnovu těmito slovy: »Osnova „zbavuje trestní řízení formalismu“ v takové míře, že vlastně dává skoro neomezenou moc nad občany odvislým soudům, prokuratuře a vyšetřujícím orgánům. Občan (nejen obviněný, nýbrž i jiné soukromé osoby zúčastněné v řízení) jest tedy vydán libovůli těchto orgánů. Ovšem tato libovůle nemusí vždy býti v neprospěch občana a především obviněného, ale přece nikdo nemůže věděti, jak s ním bude naloženo v jednotlivém případě. Jedině o zájmy vlády jest postaráno tak, jako nikde jinde: kde vláda chce míti rozsudek určitého obsahu, tam jej míti bude.